

Excellentie,

Zoals u bekend, heeft het capaciteitstekort bij de politie inmiddels zorgwekkende vormen aangenomen. De regioburgemeesters hebben hier in diverse brandbrieven reeds nadrukkelijk op gewezen. De capaciteitsproblemen doen zich korp breed en in alle regionale eenheden gelden. Toch zie ik mij genoodzaakt om ook specifiek uw aandacht te vragen voor de nijpende situatie in de Eenheid Den Haag. Dit doe ik in overleg met en namens de 27 burgemeesters in de Eenheid Den Haag.

De Eenheid Den Haag kampt met een forse onderbezetting in de operationele capaciteit. Het bezettingspercentage in de basisteams (GGP-functies) is momenteel 83%. Dit betekent dat de eenheid ruim 400 dienders tekort komt. We bevinden ons nu en volgend jaar op het dieptepunt van de onderbezetting, maar ook de daarop volgende jaren zal nog sprake zijn van een substantieel tekort. Daarbij komt dat de opgeschroefde beveiliging, naar aanleiding van de moord op advocaat Derk Wiersum, forse impact op de inzetbare capaciteit binnen de eenheid heeft. Veertig medewerkers van de Eenheid Den Haag, die als neventaak bij de Beveiligingseenheid zitten, zijn uit de normale roosters gehaald en worden fulltime voor persoonsbeveiliging ingezet. Hierdoor zijn er nog minder medewerkers beschikbaar voor het werk in de basisteams. Dit leidt er toe dat er te weinig toezicht op straat is, dat de aanrijtijden van de politie onaanvaardbaar toenemen en dat wijkagenten noodgedwongen worden ingezet voor de het afhandelen van meldingen en in plaats van hun werk in de wijken te kunnen doen.

Naast de onderbezetting en de opgeschroefde beveiligingsmaatregelen zijn er zaken die in de Eenheid Den Haag meer capaciteit kosten dan in andere eenheden. Zo hebben de grote protesten van boeren en bouwers de politie in Den Haag de afgelopen maanden veel capaciteit gekost. Ondanks de bijstand die we van elders mochten ontvangen, is ook vanuit de eigen eenheid sprake geweest van een buitensporig grote inzet van de politie om de demonstraties naar vermogen in goede banen te leiden. Een ander vraagstuk dat al geruime tijd veel extra capaciteit kost in onze eenheid, hangt samen met terrorisme en radicalisering. De eenheid is genoodzaakt hier structureel 175 fte voor in te zetten. Hiervoor is al eerder aandacht gevraagd. Dat heeft echter nog niet tot concrete maatregelen ter verlichting van de werkdruk op dit punt geleid.

Daarbij komt dat intensiveringen op landelijk niveau, zoals op de aanpak van ondermijning, veelal ten koste gaan van de toch al schaarse capaciteit in de regionale eenheden en daarmee van blauw op straat. Voor de werving van het benodigde personeel wordt immers gevist in dezelfde vijver, die op korte termijn niet in omvang toeneemt. De beschikbare opleidingscapaciteit en het absorptievermogen van de politie verhinderen dat immers.

Het capaciteitsvraagstuk speelt inmiddels al een aantal jaren en komt – als het gaat om de leeftijdgerelateerde uitstroom – niet onverwacht. De Eenheid Den Haag heeft daarom zelf al veel maatregelen genomen om de capaciteitsproblemen, voor zover voorzienbaar, te verlichten. De belangrijkste maatregel is uiteraard dat er de komende jaren honderden extra aspiranten worden ingenomen om de onderbezetting op te lossen. Op korte termijn biedt dit echter onvoldoende soelaas, aangezien werving, selectie en opleiding veel tijd kosten. Daarom zijn de afgelopen periode onder meer publieksopeningstijden van politiebureaus aangepast, worden er meer politievrijwilligers ingezet bij het afhandelen van meldingen en bij evenementen, worden er administratieve/ondersteunende krachten ingehuurd om de executieve medewerkers te ontlasten en wordt er intensiever samengewerkt tussen teams en districten. Op districtelijk en lokaal niveau wordt daarnaast continu besproken waar keuzes kunnen worden gemaakt en welke zaken prioriteit krijgen. Hierbij wordt tevens gezocht naar bredere oplossingen, zoals andere taakverdelingen tussen de veiligheidspartners, om politie-inzet op de langere termijn te garanderen.

Voorts hebben wij in ons Regionaal Bestuurlijk Overleg afgesproken grote terughoudendheid te betrachten ten aanzien van het vergunnen van nieuwe evenementen, voor zover deze een substantieel beroep doen op politiecapaciteit. Voor de reeds bekende/vergunde evenementen - inclusief voetbalwedstrijden - zet de politie uitsluitend de minimaal benodigde capaciteit in; dat kan dus substantieel minder zijn dan bij voorgaande edities van (jaarlijkse) evenementen. Daarnaast is de

Eenheid Den Haag, zoals u bekend, veel capaciteit kwijt aan het in goede banen leiden van demonstraties. Het demonstratierecht is een grondrecht, waaraan vanzelfsprekend niet kan worden getornd. Wel zal per demonstratie bekeken worden of de politie-inzet verminderd kan worden, waarbij gestreefd wordt naar een verantwoorde balans tussen risicobeheersing en risicoacceptatie. Ook op dat punt is echter sprake van een ondergrens. Zeker in de huidige maatschappelijke context is het niet verantwoord op dit vlak grote risico's te nemen.

De capaciteitsproblemen spelen niet alleen op het vlak van openbare orde en veiligheid. Ook in de opsporing van strafbare feiten is sprake van een ernstig capaciteitstekort. Onder gezag van en in afstemming met het Openbaar Ministerie wordt gekeken waar meer scherpte kan worden aangebracht in de selectie van zaken voor opsporing en de wijze waarop strafzaken het beste kunnen worden afgedaan.

Inmiddels zijn wij als eenheid op het punt gekomen dat zelfs met alle genomen maatregelen en met inachtneming van de – pijnlijke - keuzes die we hebben gemaakt, de situatie rond de bezetting niet langer acceptabel is. Op verschillende plekken in de eenheid wordt (incidenteel) noodgedwongen onder de kernbezetting gewerkt. U begrijpt dat dit risico's met zich meebrengt en dat de dienstverlening aan de burger hiermee in gevaar komt. Bovendien zijn er zorgen bij de veiligheid van het politiepersoneel, aangezien het steeds vaker voorkomt dat grote landelijke gebieden bediend moeten worden met slechts één auto. Bovendien maak ik mij zorgen over de gezondheid en duurzame inzetbaarheid van politiemedewerkers. Door de personele krapte heerst er geen rust in de roosters, neemt het aantal impactvolle incidenten per medewerker toe en is er onvoldoende hersteltijd.

De capaciteitscrisis bij de politie vraagt om landelijke maatregelen en regie. Ik begrijp dat er bij de politie een landelijke Taskforce Operationele Sterkte en Capaciteit is ingesteld met als opdracht te komen tot een pakket maatregelen, teneinde de operationele capaciteit en de inzetbaarheid van de basisteams te versterken. Dit juich ik uiteraard toe, echter, deze maatregelen zullen op korte termijn evenmin soelaas kunnen bieden voor de huidige bezettings- en leveringsproblematiek.

Ik wil u met klem vragen te kijken naar (tijdelijke) maatregelen die op korte en middellange termijn daadwerkelijk verlichting kunnen brengen bij de politie. Ik denk hierbij bijvoorbeeld aan het (tijdelijk) inhuren van extra toezichthouders en/of handhavers (dat kan bij de politie of door gemeenten) en het slimmer inzetten van cameratoezicht. Cameratoezicht heeft een preventieve werking en wanneer camera's live worden uitgekeken kan de politie meer gericht worden ingezet op de locaties waar dat nodig is. Hoewel camera's het fysieke toezicht in de openbare ruimte nooit volledig kunnen vervangen, kan de beperkte beschikbare capaciteit op straat daardoor wel zo efficiënt mogelijk worden ingezet. Daarbij kan – met inachtneming van de verantwoordelijkheid voor de operationele regie van de politie – bezien worden hoe de kosten voor het uitkijken van de camera's zo beperkt mogelijk kunnen worden gehouden.

Financiering hiervoor zou kunnen worden gevonden in het feit dat de lagere bezettingsgraad bij de politiet en de ten gevolge daarvan lager dan geraamde personele leiden tot een financieel overschot. Dat zou hiervoor kunnen worden ingezet.

Tenslotte stellen wij voor kritisch te onderzoeken of taken die de politie momenteel uitvoert wellicht elders belegd kunnen worden. Ik denk hierbij aan persoonsbeveiliging, rechtbankbewaking, beveiliging van diplomatieke objecten en taken in de vreemdelingenketen.

Graag bespreek ik deze suggesties tijdens het LOVP van 16 december.

Namens de 27 burgemeesters van de gemeenten in de Politie-eenheid Den Haag,

De regioburgemeester,

Johan Remkes